

De krijgslieden omringden de woning. Godfried snelde naar binnen.

Een ruw wijf was bezig een meisje te slaan.

— Als ge nog mama roept, dood ik u, klein murmel, verstaat ge dat? Ik zal u branden met een gloeiend ijzer...

Betti werd tegen de muur geslingerd... kroop angstig in een hoek en Godfried omklemde wenend zijn lieveling.

— Ach God, ik dank u, ik dank u... Beatrix, mijn arm, arm kind!...

't Was alles wat de diep geschokte vader in de eerste ogenblikken kon uitbrengen.

En menige ruwe soldaat veegde een traan weg.

Betti en haar man werden ondervraagd terwijl de overste om de burgemeester van het naaste dorp zond.

— Hoe komt dat kind hier? vroeg de onderzoeksrechter aan Lode.

— Ik weet er niets van, vraag het aan mijn vrouw, zij weet er alles van.

— Zijt ge niet beschaamd? kreet zijn wederhelft. Ge durft uw eigen wijf belasteren. Mijnheer, luister toch niet naar hem, hij is schier onnozel.

— Hoe komt dat kind hier? hernam de magistraat, ditmaal tot de waardin.

— Men heeft het hier gebracht.

— Wie?

— Die Zigeuner daar met een zekere Brandijzer.

— Brandijzer, Brandijzer, herhaalde een der gerechtsambtenaren. Heer rechter, die naam werd mij deze morgen door de politie uit Brussel vermeld.

— Brandijzer?

— Ja, in een schrijven van gister avond. Brandijzer is een gevangen rover, een medeplichtige van Jan De Lichte. Wegens uw afwezigheid kon ik u de ingekomen stukken niet aanbieden.

— Ha, dan moeten wij een bode naar de hoofdstad zenden. De afstand is zo ver niet. Roep soldaat Bouwen.

De bedoelde krijgsman trad in de herberg.

— Onmiddellijk naar Brussel en rijd snel. Ik zal een brief medegeven. Mijnheer Louis, gij hebt schrijfgereedschap, nietwaar?

— Ja, heer rechter.

— Vraag aan de politieoverste, of hij onder sterk geleide Brandijzer herwaarts zenden wil voor een gewichtige confrontatie. Herberg tussen Beckerzele en Bygaerden.

— Tot uw order.

Weldra was de brief gereed en vertrok Bouwen in volle galop.

— Moest gij dat kind bewaren? vroeg de rechter aan Betti.

— Enige dagen.

- Voor wie?
- Voor een Brusselaar.
- Zijn naam?
- Ik ken hem niet.
- Liegt ge?

— Bij mijn ziel, ik ken hem niet. Hij komt hier soms, maar heeft nog nooit zijn naam gezegd. Hij is echter zeer rijk. Hij vertelde, dat dit kind van zijn familie was en de boslucht moest inademen. Helaas! hij bedroog mij schrikkelijk. Hadde ik kunnen weten, dat het meisje gestolen was, ik zou mij gehaast hebben alles aan de burgemeester te vertellen. Arm schaaap... ik heb er nu medelijden mee.

— Men zou niet zeggen, dat ge zo gevoelig waart. Toen wij binnen kwamen, dreigdet ge het te branden en zelfs te doden.

— Och, mijnheer de rechter, een mens zegt al eens meer, dan hij meent. Ik heb veel werk, 'k ben arm en ik sta voor alles alleen, want mijn man, och arme, hij is zelf een kind, en als zo'n kleine dan lastig is, geraakt men...

— Tut, tut, ik ken die praatjes.

— Mijnheer de overste, ik zou geen dierke kwaad doen. Ik hoor daar vertellen dat die Brandijzer een rover is. Ik verschrik er van. De kerel liep mijn deur wel niet plat, maar dronk hier toch van tijd tot tijd...

— Zwijg maar met al die histories, waarin ik op 't ogenblik weinig belang stel. Zeg eens, wanneer heeft men dat kind hier gebracht?

— Eergisteren avond. De Egyptenaar, Brandijzer en een vrouw...

— Een vrouw? herhaalde de rechter.

— Ja, ook een Egyptische.

— Wie was die vrouw dan? vroeg de magistraat aan Manuel.

— Mijn wijf.

— Ha, zo! Is ze gevangen?

— Ja, ze zit bij de anderen te Aalst met ons kind.

— Ge hadt ons dat wel eer kunnen vertellen. Ik geloof, vriendje, dat ge meer weet, dan ge los laat. Hadden we de pijnbank hier maar. De Zigeuner beefde reeds bij de gedachte aan de martelingen van gisteren, waaraan hij nog leed.

— Herbergier, antwoord gij mij eens, zei de magistraat tot Lode.

— Al wat ge wilt, rijke heer.

— O, hij is zot, hij weet niet wat hij zegt, viel Betti in.

— Zwijgen!

— Maar mijnheer, luister toch niet...

— Breng haar buiten, beval de overste.

Zijn gebod werd onmiddellijk uitgevoerd.

— Zijt gij haar man? begon de rechter tot de waard.

— Ja, wij zijn getrouwd in het jaar...
— Dat kan me niet schelen! Wat doet ge voor uw kost?
— Zo wat van alles.
— 't Slechtste eerst, zeker.
— Toch niet, mijnheertje. Er is op mij niets te zeggen. 'k Ga elke Zondag naar de hoogmis en iedere maand te biecht, doe al mijn plichten en leef geheel anders dan Betti, mijn wijf.
— Zo, hoe leeft die dan?
— Buiten God en Zijn gebod. 'k Heb het altijd gezegd, dat het eens zou mislopen.

— Wat zou mislopen?
— Met al die bezoekers 's nachts.
— Wie kwamen er dan?
— 'k Weet het niet, want ze stak me altijd in bed. Maar mannen, die luid spraken en afgrijselijk vloekten, dikwijls ruzie maakten. Oh, 't was hier soms een lawijt van alle duivels. En ieder keer ontving Betti goud. 't Ligt al in een lijnwaden beurs in haar strozak.

— Roep de vrouw eens binnen, beval de magistraat tot een soldaat.

De waardin verscheen weer.

— Waar slaapt gij? vroeg de rechter.

— Op de route.

— Toon uw bed.

Ongerust ging de herbergierster voor.

— Haal uw geldbeurs voor de dag.

— Mijn geldbeurs? stamelde ze. Maar, mijnheer, wat denkt ge toch, dat een arme vrouw als ik...

— Tut, tut, wat rap!

— Mijnheer, geloof mij...

— Man, zeg gij, waar het geld is.

— In die strozak.

— Oh, gij ezel, waarom zijt ge toch op de wereld? riep Betti uit, haar gramschap niet kunnende bedwingen. Ge verraaft uw eigen vrouw. En zulke geleerde heren luisteren naar een zot!

— Snijd de strozak open, gebod de magistraat.

— Mijn bed bederven zonder reden! Mijn man droomt altijd van geld.

— Doe wat ik zeg! riep de overste ongeduldig.

— Ik durf niet. Als ge weg zijt, zou Betti mij afranselen, antwoordde de sukkelaar.

Een soldaat sneed nu de naad door, woelde tussen het stro en bracht een grote beurs goud te voorschijn.

— Mijn spaarpenningen! kermde de waardin. Mijn zuur verdiend geld en het erfdeel mijner moeder! Genade, genade, deernis! Ach, maak mij niet ongelukkig! Wat heb ik dan toch misdaan?

— Hoe komt ge aan dat goud?

— Geërfd van moeder en de rest met zwoegen verdiend, antwoordde ze klagend.

— Was uw schoonmoeder rijk? vroeg de rechter aan Lode.

— Mijn schoonmoeder is in 't gevang van Brussel gestorven. Ze had gestolen...

— Genoeg. Vrouw, ge liegt, ge zijt onze gevangene. We zullen dat alles nauwkeurig onderzoeken.

Ondertussen had Godfried zijn kind gewassen.

De vreugde der kleine was onbeschrijfelijk. Vast en innig omklemde ze haar vader, als vreesde ze nogmaals van de geliefde man gescheiden te worden.

— Gaan we nu naar mama, papaatje?

— Ja, lieveke! Oh, hoe blij ben ik, dat ik mijn schatje terug heb. Wat moet gij geleden hebben? Maar nu is alles voorbij.

Van Meerdal wilde onmiddellijk vertrekken. Hij dacht aan de ongelukkige moeder, die thuis lag te kermen om haar Beatrix.

— Rijd maar voort in een der koetsen, zei de overste. Ik zal vier soldaten meezenden. Wij krijgen toch versterking uit Brussel.

Hille dacht aan Miel en de koetsier, die wellicht op haar zaten te wachten.

— Ge gaat mee met mij, zei de baron. We zullen een boodschapper zenden naar de mannen.

Van Meerdal nam snel de nodige maatregelen, om Miel en zijn makker te verwittigen, dat ze mochten terug keren naar huis en reed dan snel heen, met een verlicht hart. Hij twijfelde er niet aan, of Beatrix zou zijn gade weer geheel beter maken.

ACHT EN VIJFTIGSTE HOOFDSTUK.

VERDER ONDERZOEK.

De burgemeester van het naaste dorp kwam haastig af. De ambtenaar, een brave dikke boer, was zijn waardigheid volkomen bewust.

— Mijn roem is gevestigd! sprak hij tot zijn vrouw, toen hij de tijding vernam, dat de magistraten der stad hem deden ontbieden. Zonder mijn hulp kunnen ze niets doen. Ze mogen ook niet. Ja, Bartel Maas moet er bij zijn.

— Ga maar spoedig of...

— Of... of wat? Ik ben hier de baas en op mijn grondgebied beveel ik.

En nu kwam hij daar aan, hijgende en blazende, de dikke Bartel Maas.

Hij maakte een linkse buiging, die de magistraten met een

stijve hoofdknik beantwoordden.

— Ha, heren, begon hij, hoe staan de zaken hier? Ge ondervindt zeker vele moeilijkheden? Ja, men moet dat volkje kennen.

— Ge schijnt het al zeer slecht te kennen, antwoordde de rechter honend.

— Mijnheer!

— Kalm, vriendje, zeer kalm; dat is het beste. Ik herhaal dat ge dit volkje zeer slecht kent.

— Ben ik hier baas of zijt gij het?

— Wilt ge wel eens zwijgen. Ik ben gerechtigd 't opzicht uit te oefenen op alle plaatsen en de nalatigen aan te klagen.

— Wie zou mij van nalatigheid durven belasteren? vroeg Bartel Maas hevig verontwaardigd.

— Ik!

— En waarom?

— Sedert lang schijnen de rovers hier saam te komen en gij weet er niets van.

— Dat is geen geheim. Betti staat in gemeenschap met Jan De Lichte en zijn bende.

— En gij liet dat toe!

— Die schelmen zijn zo sluw, dat wij geen minste bewijs tegen hen kunnen vinden. Bovendien, de beruchte bandieten-kapitein is mij komen waarschuwen, dat ik hem geen stro in de weg mag leggen.

— Hij zelf?

— Jan De Lichte in eigen persoon. Ah, ik vergeet die nacht nooit. 't Was in 't hartje van de zomer tijdens een verschrikkelijk onweer. Rond twaalf uur klopt er iemand op mijn deur. Laat mij binnen! roept hij. Ik ben een arme pelgrim. De regen zal mij ziek maken. Nu, heren, ben ik een medelijdend mens en ik kon het niet over mijn geweten verkrijgen de sukkelaar buiten te laten. De vermeende pelgrim treedt in mijn kamer en zet zich in de beste leunstoel. Ga hier zitten! gebood hij. Ik word al wat kwaad door die vlegelachtige vrijpostigheid en wil tegen de man opspelen.

Deze haalt een pistool en twee dolken van onder zijn mantel en legt die vervaarlijke wapens op de tafel. Ge kunt denken hoe ik verschoot. Bartel Maas, sprak hij, ik ben Jan De Lichte. Ik meende neer te vallen van verschot. Ge moet niet bang zijn, vervolgde hij. Ik kom niet om te roven, maar als vriend. Ge verstaat wel, dat ik op die vriendschap niet bijster gesteld was.

Als vriend, hernam de schelm, waarschuw ik u, dat ge tegen mij, noch tegen mijn mannen, iets moogt ondernemen. Als er gestolen, gebrand, zelfs gemoord is, houd u dan koest. Ge kunt eens naar de plaats gaan, een onderzoek instellen, maar wacht u wel, de soldaten of de boeren ons achterna te zenden. Want dan hang ik u bij de benen in uw deurgat. Denk aan mijn woorden!

Toen verdween hij weer. Zo, heren, ge begrijpt, dat ik voorzichtig was. En gij, in de stad, scheent er ook zo over te denken.

De magistraten hadden aandachtig geluisterd, want Bartel Maas vertelde dit zeer levendig en met de nodige gebaren.

— Ge hebt schromelijk uw plicht verwaarloosd, zei de overste streng.

— Ik heb het voorbeeld gevolgd der stadspolitie, antwoordde de burgemeester op kalme toon.

— Ge durft uw oversten betichten?

— Heeft men ooit de daders gevat van al die moorden en diefstallen te Brussel, Mechelen, Gent, Aalst? vroeg Bartel glimlachend. Hoort eens, heren, wij zijn onder ons. Tegen het volk zetten wij een hoge borst, maar nu moeten we er geen doekjes om winden, nietwaar?

— Onbeschaamde vlegel!

— Dezelfde wedergroet zij u van harte gegund.

— Hij staat misschien met De Lichte in betrekking, zei een der gerechtsambtenaren verachtelijk.

Nu werd Bartel Maas kwaad.

— En gij, armzalige pennelikker! barstte hij los. Ge stelt u aan alsof ge de opperbevelhebber van het leger zijt. En uw magere vingers zijn krom van 't krabbelen op het papier.

— Ik zal een gepeperde brief krabbelen waarvan gij de gevolgen zult ondervinden, beloofde de schrijver.

— En ik zal naar Brussel rijden en er uw zaligheid vertellen, dreigde Maas. Wat meent ge wel, om mij te betichten een handlanger van Jan De Lichte te zijn. Ge zult die laster verantwoorden. Als gij lieden in de stad het niet nodig oordeelt de bandieten te vervolgen, dan kunnen wij in de kleine gemeenten evenmin iets doen. De roverkapitein heeft nog van die bezoeken afgelegd bij mijn ambtsbroeders. En waarom is hij zo stout? Hij heeft het zelf gezegd! Ik mag roven van het hoger bestuur, vertelde hij. En waarachtig, de schurk had gelijk. Ziet, heren, een echte Brabander smooit geen duivel op zijn hart. Hij spreekt wat waar is...

— En drinkt wat klaar is! fluisterde een soldaat zijn makker in 't oor, op Bartel's dikke buik wijzende.

— 't Is genoeg, zei de overste ongeduldig. Wij zullen ons onderzoek voortzetten.

— Tot uw dienst, heren. We zullen alles vergeven en vergeten.

— Dat weet ik nog niet, gromde de magistraat in zijn eigen en luid vroeg hij:

— Burgemeester Maas, kent gij de bewoners dezer herberg?

— Ik ken alle mensen van mijn grondgebied. 't Zijn allen mijn kinderen, antwoordde Bartel op vaderlijke toon.

— Dan hebt ge er toch slechte zonen en dochters onder.

— Helaas, ja. En Betti hier kan ik niet prijzen. Haar man is een goede sukkel, een bloed die geen beestje zal kwaad doen.

— Is hij in zijn hersens gekrenkt?

— Oh neen, maar hij behoort niet tot de slimsten.

— En zijn vrouw?

— Die heeft verstand voor drie. Een echte helleveeg, maar zo sluw, dat wij niets tegen haar kunnen vinden.

— Er kwamen hier rovers bijeen?

— Dat vertelde men in het dorp. Maar waarom zou ik gaan zien? Moest ik hier komen, wel, dan hadden de mannen rustig rond de tafel gezeten of vreedzaam geslapen en daarvoor kon ik hen toch niet straffen, nietwaar, heren?

— Zijn er hier vele misdaden gebeurd?

— Helaas ja. En telkens meldde ik dat aan 't hoger bestuur. Maar 't was al verloren geschreven. Een boer minder of meer is geen verlies of winst, dachten ze zeker in de stad. Jan De Lichte heeft hier ook gespookt. Verleden jaar nog plunderde hij een grote boerderij. Van mij stal hij twee schone paarden. Bij de mulder roofde hij een wagen graan. Kortom, hij heeft hier gedaan zoals in Vlaanderen.

De rechter deed nog enige vragen. Dan wachtte men de komst van de Brusselaars af.

Eindelijk kwam de bode terug. Hij was alleen.

— Hebt ge de weg naar Brussel niet gevonden? vroeg de rechter op een toon van teleurstelling.

— Zeker, heer overste, hier is het antwoord van het politiehoofd.

De magistraat scheurde driftig de omslag en las het stuk.

— De gevangen bandiet, die Brandijzer, heeft zich verhangen in zijn cel, sprak hij onverschillig. We moeten dus niet langer hier blijven. Burgemeester Maas, we zullen een verslag opstellen van deze gevangenneming, dat ge moet ondertekenen. Dit echtpaar gaat mee naar Aalst.

De «pennelikker» zette zich aan 't werk, het stuk werd behoorlijk opgesteld en ondertekend.

De gerechtsdienaren maakten zich gereed naar Aalst terug te keren en Bartel Maas verheugde zich reeds op de avond, als hij in de herberg met de nodige overdrijving aan de voornaamste dorpeelingen zou uiteendoen, hoe hij die heren uit de stad de les gespeld had.

Er werd een kar gehaald, om de gevangenen te vervoeren.

Lode betuigde zijn onschuld.

— Gij gaat mee als getuige, zei de overste. Wees maar kalm, als ge onschuldig zijt, krijgt ge uw vrijheid terug.

— Zijn er nog gevaarlijke kerels in de omtrek? vroeg de overste aan burgemeester Maas.

— Ja. Daar straks ontmoette ik Petro, een schelmse Egyptenaar. Hij zit nu ongetwijfeld te drinken in een herbergje nabij het dorp.

— Ik zal u twee soldaten meegeven, zorg dat hij gegrepen worde. 't Geleide van 't gerecht was thans zeer verzwakt.

— Wel, zei de pennelikker, toen de overste dit opmerkte, gelast enige sterke boeren ons te vergezellen. Eerlijk gezegd, ik gevoel me niet veilig in dit woud. Die bandieten schijnen zeer stoutmoedig te zijn. We zouden wel eens een onaangename ontmoeting kunnen hebben.

— Och, straks bereiken we de grote baan op Ninove. We mogen geen tijd meer verliezen. Bovendien, 't is geen avond.

De koets vertrok. 't Was reeds middag en Aalst lag nog ver.

**
*

Petro was een kloeke Zigeuner; zijn gelaat vertoonde echter de sporen van een onmatig leven.

Hij zat in «De Jager» te drinken en te boffen op zijn zogenaamde heldendaden.

De waardin gevoelde zich angstig tegenover die ruwe kerel, die reeds bedronken scheen en altijd nog meer drank eiste. Ze voelde zich verlicht, toen ze Bartel Maas zag binnentreden.

— Ha, vriendschap! riep Petro, komt gij mij wat gezelschap houden? Daar straks ontmoette ik u op de baan. 'k Herken u aan uw rode neus en uw dikke buik. Ge pakt ze ook gaarne, hé?

— Zijt gij Petro niet?

— Ja, Petro de Zigeuner. Een gevaarlijke kerel, hoor! Ge kunt beter met mij drinken dan met mij vechten. Ik zou u zo 'n stoot tegen uw buik geven, dat ge nimmer meer een druppelke kunt proeven.

— Ik ben de burgemeester.

— Wat ge zegt! Voornaam gezelschap. Kom, ik zal eens op uw gezondheid drinken, wel te verstaan, gij betaalt. Ge zoudt toch niet willen, dat een arme duivel zoals ik uw gelag voldeed.

— Zijt gij gehuwd? vroeg Bartel.

— Wat gaat u dat aan? Of weet ge misschien een schone en rijke vrouw voor me? Vooral rijk, zulle! Zonder kronen is 't leven zo droevig, vindt ge niet?

— Antwoord mij!

— Wat gaat ge mij bevelen, dikke boerenburgemeester? Maak me niet kwaad, want dan jeuken mijn handen. Bazin, een stoop op rekening van die dikzak daar.

— Petro, ge zijt mijn gevangene!

De Zigeuner sprong woedend op, toen hij twee soldaten zag binnenstormen. Hij trok zijn mes en riep met een vloek:

— Komt maar af! Maar weet wel, dat de eerste, die nadert, dood voor mijn voeten ligt.

Maar twee geladen pistolen waren op hem gericht.

De woedende Egyptenaar deed een vervaarlijke sprong zijwaarts

en wierp Bartel Maas omver, zodat de burgemeester een lelijke tuimeling maakte.

Maar een schot weerklonk. Een kogel trof de woestaard in de arm.

Petro zag er vreselijk uit, 't schuim stond hem om de lippen, zijn ogen schenen vonken te schieten. Zijn borst ging heftig op en neer.

— Geef u over, zei een der krijgslieden, of wij schieten u neer.

— Liever dood dan in uw klauwen. Ge zult mijn lichaam niet op uw vervloekte pijnbank leggen.

Toen verrichtte Bartel Maas zijn grote heldendaad, waarop hij zich tot aan zijn dood toe beroemde.

De achtbare burgemeester was achter de Zigeuner gerold. Hij krabbelde overeind en zonder dat de Egyptenaar zijn nadering bemerkte, gaf Maas hem een vervaarlijke stoot in de lenden, zodat Ebe's echtgenoot voorover op de grond viel.

De soldaten sprongen naar hem toe en een geduchte worsteling ontstond; bij de tuimeling had Petro zijn mes verloren. Wat schrapte, stampte en beet hij, worstelde hij met de armen, maar hij moest de kamp opgeven. De waardin reikte een stevige koord over en eindelijk lag de schelm gebonden neer.

Hij braakte allerlei verwensingen en vloekte en schold, maar de krijgslieden dronken smakelijk de kan bier, welke Bartel Maas hen aanbood.

— Wat moeten we nu met hem doen? vroeg een van de soldaten.

— Hij zal als getuige moeten dienen. De overste vertelde mij, dat er een kind geroofd werd. Wellicht is die schurk ook in die zaak gemoeid. Voer hem dus mee naar Aalst.

Petro werd op een der paarden gebonden en de ruiters vertrokken in gestrekte draf.

Bartel Maas keerde naar zijn dorp terug. Onmiddellijk schreef hij een verslag naar de hoge overheid, in geuren en kleuren zijn heldendaad vertellende.

— Ziezo, mompelde hij, toen hij zijn naam met sierlijke krullen onder het stuk zette. Laat nu de pennelikker maar een klacht opstellen. Dat zijn woorden en dit zijn feiten. Men zal weten te oordelen.

In vele dorpen werd die avond over Jan De Lichte gesproken.

Men meende, dat de gevangenneming van Betti en Petro in verband stond met de bende, dat het uur der vervolging geslagen was.

Men begon moed te scheppen. Als de bende maar uitgeroeid kon worden. Vrouwen en kinderen hadden vurig in de kerken gebeden, om van de schelmen verlost te worden.

De bevrijding naakte.

En meer dan ooit werden de schurkenstreken van de bandieten opgesomd.

Brandijzer had zelfmoord gepleegd. In de cel dacht hij over zijn lot na. Hij voorzag zijn lijden en huiverde, toen hij voor zijn geest de pijnbank zag.

In zijn schrikkelijke wanhoop scheurde hij zijn mantel in repen, maakte een strop. Sidderend, waanzinnig van angst, maakte hij een eind aan zijn leven.

Vreselijk einde van een ellendig bestaan. Jaren had hij gestolen, geroofd en gemoord, zijn geweten verkrachtende, oude herinneringen verjagende. Ja, hij had ogenblikken van berouw gekend, maar de omgang met zijn slechte kameraden, zijn ganse omgeving joeg hem voort op de slechte weg.

's Morgens vonden de bewakers zijn lijk.

De ganse nacht had men Jan De Lichte gezocht, maar natuurlijk nutteloos.

Ridder Valens kon geen rust vinden. Hij maakte allerlei plannen, maar kon geen oplossing vinden. Hij besloot maar af te wachten, wat er gebeuren zou en bij 't minste gevaar de vlucht te nemen. Doch zijn rust was voorbij. Midden in de slaap werd hij opgeschrikt, me-nende, dat de politie zijn huis binnenviel. Wroëging verteerde zijn gemoed.

NEGEN EN VIJFTIGSTE HOOFDSTUK.

THUIS.

Terwijl Petro, de Zigeuner, door de gewapenden overmeesterd werd, lag de arme barones van Meerdal te worstelen met hevige koorts.

De ziekenzuster had de hulp van Mathilde moeten inroepen om de kranke in bedwang te houden.

— Ik wil weg, weg! riep de zieke. Beatrix wacht op mij.

— Was de dokter nu maar hier gebleven! kloeg de kamenier.

— Hij moest voor enige uren naar Aalst, maar zal zo spoedig mogelijk terugkeren, sprak Melia. Bedenk, dat nog anderen naar zijn hulp verlangen.

— Ge zijt allen wreedaards! hernam Aleida. Waarom foltert ge mij? Waarom hebt ge mijn kind van mijn zijde weggenomen? Zeg, waar is Beatrix? Zeg het mij! O, daar is die Brusselaar weer! Jaag hem dan toch weg! Martin, Dick, Wouter, bevrijdt mij van die onmens!

Daarna begon de kranke te snikken en om haar kind te kermen. Het was een pijnlijk toneel, die gemartelde moeder op haar

leger! Mathilda en Melia weenden van deernis. De ziekenzuster trachtte de zieke te bedaren, maar toen ze het bed naderde, vloog de barones weer overeind en met starende ogen, kreet ze:

— Ga weg, ga weg van hier! Beatrix moet komen! Breng mijn kind hier!

Mathilde haalde Martin.

— Rap! sprak ze, kom ons helpen, om onze meesteres tegen te houden, ze wil met alle geweld uit bed. En wij zijn niet sterk genoeg.

De trouwe dienaar snelde naar boven.

— Mijn kruiden deugen niet, mompelde de oude meid, Agatha, in de keuken. Mevrouw ligt met zware koorts. Ik kan haar helpen, maar, neen, de pilledraaiers, de lapkesdokters weten alles veel beter. En met al hun geleerdheid kunnen ze de barones nog niet tot rust brengen.

— Als ik ziek moest worden, zoudt ge ook niet aan mijn lijf mogen komen, zei Dina, de jonge deerne.

— Ik zou mijn handen aan u niet vuil willen maken, venijnige slang.

— Ik zou kunnen varen gelijk die andere, welke ge bijna dood-genezen hebt.

— Ge liegt!

— Wees wat stiller! Denk aan de zieke meesteres. Maak u zo dik niet, ge weet beter als wie ook, dat ik de zuivere waarheid spreek. Raas maar tegen de stoof, ik ga weg.

— Hier, ge zult helpen het eten bereiden, gebodde de oude.

— Neen, ik dank u hartelijk, om al uw zotte klap aan te horen. Ge doet niets anders dan ruzie maken en de dokter heeft geboden, dat in huis alles stil moet wezen.

— Die meid zal me nog een ziekte op 't lijf jagen! gromde Agatha, toen Dina de keuken verliet. Nu sta ik hier alleen voor al dat werk. Die feeks zegt, dat ze zorgen wil voor stilte in huis. Doch ze is natuurlijk weer naar Wouter. De baron moest die twee opeters en dagdieven vierkant aan de deur zetten!

— Hoe gaat het met de barones? vroeg de Aalstse dokter, die juist terug kwam, aan Dina, welke hij in de gang ontmoette.

— Ik geloof slecht, mijnheer. Martin, de knecht, is naar boven geroepen, want de twee vrouwen konden mijn meesteres niet meer bedwingen.

De heemeester snelde naar de ziekenkamer.

— De toestand verslecht fel! mompelde hij, de ongelukkige moeder in een hevige worsteling ziende met haar bewakers. Arme van Meerdal! Uw gade zal u niet meer herkennen of 't moest zijn... maar neen, die hoop is al te flauw.

— Men schijnt een goed spoor gevonden te hebben, fluisterde Martin de dokter verheugd in 't oor, toen de kranke van afmatting terug in de kussens gevallen was.

— Ik hoorde het in de stad. Maar laten we ons niet te vroeg verblijden, mijn vriend. Jan De Lichte schijnt in deze zaak gemoeid te zijn en hij is zo sluw, dat hij zijn maatregelen wel zal genomen hebben.

— Ik weet dat wel, mijnheer de dokter, maar ik heb een goed voorgevoel. Ik zou daar straks wel hebben willen zingen. Waarom? Ik weet het niet, doch er is iets in mij, dat zegt...

— Kom, jongen, geen gekkernij!

— Mijnheer, ik meen het. Of meent ge, dat ik zou spotten, terwijl daar onze engelachtige mevrouw zo wreed lijdt! Dan ware ik waard seffens aan de hoogste toren opgehangen te worden.

— Ik beweer niet, dat ge spot. Maar zo'n oude man, die er zeer verstandig uitziet, mag niet bijgelovig zijn.

— Dat ben ik ook niet. Van heksen, spoken en al zulke gasten trek ik mij niets aan, omdat ze niet bestaan. Vroeger was ik er schuw van. Maar de baron heeft mij al die onzin afgeleerd.

— Kom, haal mij eens een kom fris water. Ik zal de kranke eens verkoelen.

De dienaar repte zich naar de keuken.

— Een kom fris water, Agatha, sprak hij.

— Hoe gaat het boven? vroeg de meid.

— Slecht. De barones is zeer wild. We hebben gedrieën de grootste moeite om ze tegen te houden.

— Pas maar op, of ze springt in haar koorts nog door het venster. Dat is meer gebeurd. Ik herinner me Mie van de boswachter, te...

— Rap, rap, ik heb nu geen tijd! Water moet ik hebben. Wat talmt ge toch!

— Neen, naar een oud mens wilt ge niet luisteren, liever naar zo'n steedse heer, die van de geneeskunde zoveel weet als mijn blok.

— Hier de kom, oude babbelkous, gromde Martin. Vertel al die klap aan de oude wijven.

De dienaar haastte zich naar boven. Weer had de kranke een hevige aanval. Ze zwaaide woest met de armen. Haar ogen rolden wild heen en weer. Schuim vertoonde zich op de lippen. En zij, die altijd vriendelijk sprak, zelfs tot de geringste bedelaar, schold nu de lieden rond haar voor wreedaards en onbarmhartige kwellers.

— Mijn kind, mijn kind! schreeuwde ze. Waar is Beatrix? Ge hebt ze gedood! Laat mij los, ik wil mijn lieveling zoeken! 'k Zal u allen vinden, rovers en moordenaars.

De dokter diende haar zijn beste zorgen toe en eindelijk gelukte het hem, die afgematte, gefolterde moeder tot rust te brengen. De zieke viel in slaap.

Diep ontroerd zaten de vrouwen en mannen in de kamer. Allen leden mee. Melia dacht aan de schelm, die zoveel onheilen over de streek uitgestort had. Ze herinnerde zich een ander ziekbed, haar eigen.

LEES IN DIT NUMMER HET VERVOLG VAN JAN DE LICHTTE.

Nr 36

EERSTE JAARGANG

8 JUNI 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ

en zijn zwarte Roverbende



VLAAMSE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

JAN DE LICHTE

gevolgd
door

ABEL POLLET



VLAAMSCHE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ
EN ZIJN ZWARTE ROOVERBENDE

gevolgd door

ABEL POLLET
EN DE BENDE VAN HAZEBROEK

INHOUDSTAFEL

Jan De Lichte

	Blz.
Jan De Lichte	3
De samenzwering	6
Baru	11
De bevrijding	14
Weg met den kapitein	19
Het eerste proefstuk	26
De samenkomst	31
De berechting	39
Het tweede proefstuk	41
Het bezoek bij den pastoor	44
De aanslag op de postkoets	47
Het geheim	53
Nieuwe plannen	57
De aanval van Jan De Lichte	60
De verloofde	67
Weer bij Livina	71
De bruid van den roover	74
Arme Frans!	79
Teruggevonden	85
De baanstroopers	88
Het bezoek bij den baron	93
De bruiloft	101
De aanslag bij den maalter	107
De bruid	112
Het gestoorde huwelijksplan	115
Nieuwe schelmerijen	118
De uitvoering	123
Mulder Van Lierde	129
Verraden	135
Een sterfbed	140
Een oud bekende	143
Te Nazareth	148
De trouwelooze dienstknecht	154
Een klein woordje geschiedenis	158
Verdeeldheid	164
Jan De Lichte in de klem	170
In « Den Engel »	172
De aanslag op de herberg	176
Te Oudenaerde	183
Een helsch plan	186
Bij de Zigeuners	190
Twee aanslagen	193
Twee schelmen	197
Op 't Wolvenhol	202
Booze voorgevoelens	206
De kinderroof	210
Opzoekingen	213
Aan het ziekbed	218
In « De Duif »	220
Van Meerdal en Dick	225
Te Brussel	231
De misdaad ontmaskerd	236
De zieke	239
De pijnbank	240
De Zinnelooze	245
Gevonden!	252
Verder onderzoek	252
Thuis	256
Schrik	261
De kinderbeul	263
In de val	267
De schaking	271
Het gezin van Elza	276
Een onaangenaam bezoek	278
Een ongeluk	280

	Blz.
LXVI De geschaakte	282
LXVII Een misdadig plan	283
LXVIII De schipbreuk	286
LXIX De zeeschuimer	288
LXX Het bewijs van den schurk	293
LXXI Een monster	295
LXXII Martha en Alfred	297
LXXIII De ontvluchting	301
LXXIV Nog Martha en Alfred	303
LXXV Naar 't gerecht	307
LXXVI Alfred's belofte	310
LXXVII De moordpoging	312
LXXVIII Blankenberge	317
LXXIX Beschipdag	318
LXXX Kasper, de Zeebeer	321
LXXXI Een kort gevecht	323
LXXXII De Roeschaard	326
LXXXIII 't Gestoorde feest	329
LXXXIV De schipbreuk	331
LXXXV Zielenadel en snoodheid	334
LXXXVI De doodgewaande	337
LXXXVII Op zoek	339
LXXXVIII De zeeschuimers aan 't werk	341
LXXXIX 't Gerecht	344
XC De Ronselaars	346
XCI Gevangen	348
XCH Jacques' list	351
XCHH Naar Vlaanderen terug	354
XCIV Naar de hut	356
XCV Een drama	359
XCVI Weer op « Zorgvliet »	362
XCVII Een zonderlinge ontmoeting	364
XCVIII Een smartelijk wederzien	366
XCIX De oude Huysman	368
C In de kroeg van Slina	371
CI De wraak van Rolf en Jacques	374
CII De vergadering te Wenduine	376
CIH Naar 't heksenduip	379
CIV De vliegende Hollander	383
CV De bijeenkomst	391
CVI De zaken	394
CVII De Huysman's	397
CVIII Ontmaskerd	399
CIX Te Wenduine	402
CX Marie en Peter	403
CXI Vereenigd	404
CXII Iets over smokkelen	404
CXIII Rond Thielt	413
CXIV Verdwaald	414
CXV Ieder op zijn eigen	421
CXVI Rond Eekloo	424
CXVII Nieuws	428
CXVIII Wraak en verzoening	432
CXIX Naar de bende terug	438
CXX Rond Deinze	441
CXXI De poets	446
CXXII In « Den Katuil »	450
CXXIII In 't gevang	454
CXXIV IJzeren Simon	457
CXXV Ontsnapt	458
CXXVI Een bezwaard geweten	462
CXXVII Smartelijk wederzien	466
CXXVIII Een ernstige waarschuwing	469
CXXIX Nog de Zigeuners	473
CXXX Te Mechelen	477
CXXXI Het plan	480
CXXXII Een zonderling	485
CXXXIII De vergadering	489